

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES
XXVII

Rédacteur

NIKOLA TASIĆ

Directeur de l'Institut des Etudes balkaniques

Secrétaire

ALEKSANDAR PALAVESTRA

Membres de la Rédaction

MILUTIN GARAŠANIN, MILKA IVIĆ, ČEDOMIR POPOV,

ANTHONY-EMIL TACHIAOS (Thessalonique),

DIMITRIJE DJORDJEVIĆ (Santa Barbara), DRAGOSLAV ANTONIJEVIĆ,

VESELIN DJURETIĆ, MIODRAG STOJANOVIĆ

BELGRADE

1996



ХРОНИКА БАЛКАНОЛОШКОГ ИНСТИТУТА САНУ ЗА 1995. ГОДИНУ

15. јануар

На седници Научног већа Балканолошког института САНУ др Веселин Ђуретић је изабран за руководиоца потпројекта "Историја балканских народа".

10-11. март

Мр Душан Т. Батаковић је учествовао на научној конференцији "L'identité culturelle - quelle politique pour l'Europe" у Женеви са рефератом "Un défi pour l'identité culturelle européenne: le cas yougoslave".

22-23. март

Др Ђорђе С. Костић је на симпозијуму "Феликс Каниц - живот и дело", одржаном у Софији, учествовао са рефератом "Феликс Каниц као сведок европеизације Србије".

27. март

У посети Београду била је проф. др Хенријета Тодорова из Археолошког института у Софији. Том приликом посетила је и Балканолошки институт САНУ и одржала предавање у Српској Академији наука и уметности под насловом "Археолошка истраживања у Дуранкулаку".

7. април

Др Љубинко Раденковић је у Удружењу књижевника у Београду одржао предавање "О историјском пореклу свести" поводом књиге Е. Нојмана *Историјско порекло свести*.

8. април

Др Динко Давидов је у Диселдорфу, у организацији Српске православне црквене општине "Св. Сава" и културног удружења "Тројеручица", одржао предавање под насловом "Фрушкогорски манастири - фрушкогорска Света Гора - историја, уметност, страдања".

10-12. април

У посети Београду и Балканолошком институту САНУ били су гости из Мађарске: др Јанош Макај из Археолошког музеја у Будимпешти и Ласло Талаш и Роберт Кертеш из Дамјаниш музеја у Солноку.

8. мај

Промоција књиге проф. др Јованке Калић *Срби у поском средњем веку*, у издању Балканолошког института САНУ, одржана је у Салону клуба САНУ. О књизи су говорили академик Сима Ђирковић, академик Војислав Ј. Ђурић, дописни члан САНУ Никола Тасић и аутор.

9-14. мај

Балканолошки институт САНУ је са Српском академијом наука и уметности - Одељењем историјских наука, Историјским институтом САНУ, СО Краљево, Епархијом жичком Српске православне цркве, Народним музејем у Краљеву и СО Пријеполје организовао међународни научни скуп "Свети Сава у српској историји и традицији", који је одржан у Београду, Краљеву, Жичи, Студеници, Пријеполју и Милешеви.

Из Балканолошког института САНУ на овом скупу учествовали су др Ђорђе С. Костић и мр Љубодраг П. Ристић са рефератом "Духовна средишта светосавског наслеђа (Жича, Студеница и Милешева) у путописним белешкама XIX века" и др Бојан Јовановић са рефератом "Култ Светога Саве у народном веровању и предању".

12-16. мај

Др Љубинко Раденковић учествовао је на међународном научном скупу "Голос и ритуал", који је одржан у Москви, са рефератом "Голос в народных заговорах Южноих Славян".

13. мај

Промоција књиге др Динка Давидова *Српске привилегије* одржана је у Сремским Карловцима. О књизи су говорили: академик Славко Гавриловић, академик Дејан Медаковић и аутор.

15-17. мај

На међународном научном скупу "Педесет година победе над фашизмом", који су организовали СУБНОР Југославије, Институт за савремену историју, Војноисторијски институт, Институт за новију историју из Београда и Институт Црне Горе из Подгорице, др Здравко Антонић је поднео саопштење под насловом "О историографији народноослободилачке борбе".

18. мај

Др Љубинко Раденковић је у Институту славјановеденија и балканистике РАН у Москви одржао предавање "Мифологическије персонажии - вазможности построения словаря".

18-19. мај

Мр Душан Т. Батаковић је са рефератом "Косово и Метохија - национализам и комунизам" учествовао на међународном научном скупу "Балкан после Првог светског рата" који је организовао Институт за савремену историју.

22-26. мај

Проф. др Никола Тасић учествовао је на састанку Међународне комисије за индоевропске студије који је одржан у Мангалији у Румунији.

2. јун

Балканолошки институт САНУ посетио је слависта Марк Хениг из Данске. С њим су разговарали др Миодраг Стојановић, др Љубинко Раденковић, др Милан Ст. Протић и мр Александар Фотић.

4-8. јун

Проф. др Никола Тасић учествовао је на научном скупу "Early Bronze Age Settlement Patterns in the Balkans (c. 3500-2000 B.C. Cal. dates)" који је организовао Градски музеј у Карлову у Бугарској.

6. јун

Др Драгослав Антонијевић је у галерији "Милан Коњовић" у Сомбору отворио тематску изложбу "Етнографски мотиви у сликарству Милана Коњовића".

19. јун

Проф. др Костадин Палешутски из Софије посетио је Балканолошки институт САНУ где је обавио више разговора са сарадницима Института.

11. јул

Др Љубинко Раденковић је у Летњој школи у Азањи одржао предавање "Српски народни обичаји".

12. јул

У посети Балканолошком институту САНУ био је отправник полова Амбасаде Бугарске Георги Јуруков. Са њим је разговарао проф. др Никола Тасић, директор Института.

13. јул

Др Љубинко Раденковић је у Центру за културу у Нишу одржао предавање о часопису "Расковник".

25. јул

Др Љубинко Раденковић је у Београдској школи бајке, коју је Студентски културни центар у Београду посветио теми "Виле и вештице у словенском предању", одржао предавање под насловом "Вила".

15-19. август

Мр Љубодраг П. Ристић учествовао је на скупу "Жича - историја, уметност" са рефератом "Краљ Александар Обреновић у Жичи 1889. године". Скуп је одржан у Краљеву.

3-27. август

У оквиру активности међународне етнолошке радионице "Традиционална култура у животном циклусу становништва источне Србије и суседних области", организоване у Сврљигу, др Бојан Јовановић је поднео реферат "Лапот: од обреда до фантазма", а др Љубинко Раденковић "Митолошка бића везана за обреде прелаза".

27. август-3. септембар

Др Душан Т. Батаковић учествовао је на 18. светском конгресу историјских наука у Монреалу у секцији за југоисточну Европу са рефератом "Nationalism and Communism. The Yugoslav Case".

15. септембар

Балканолошки институт САНУ објавио је књигу мр Вање Станишића *Српско - албански језички односи*.

20-22. септембар

На научном скупу заједничког одбора ЦАНУ и САНУ "Други светски рат - 50 година касније", др Здравко Антонић је поднео реферат "Српски народ у Босни и Херцеговини 1941. године између геноцида и борбе за слободу", а др Веселин Ђуретић "Титовска анти-српска употреба 'пролетерског интернационализма'".

26. септембар

Проф. др Никола Тасић учествовао је у раду Археолошке радионице у Параћину.

28. септембар

У организацији Одбора за историјске науке Министарства за науку и технологију Републике Србије у Свечаној сали САНУ представљени су резултати научних истраживања у области историјских наука за период 1991-1995. О резултатима постигнутим на пројекту "Историја балканских народа и њихових култура", чији је координатор

Балканолошки институт САНУ, говорио је директор Института проф. др Никола Тасић.

3-6. октобар

У организацији Балканолошког института САНУ, Научног друштва за словенску митологију и фолклор - Београд, СО Сокобања и СО Зајечар, одржан је у Београду, Сокобањи и Зајечару међународни научни скуп "‘Нижа’ митологија балканских Словена". На овом скупу из Балканолошког института САНУ учествовали су: др Љубинко Раденковић - "Општи поглед на митолошка бића балканских Словена", дописни члан САНУ др Драгослав Антонијевић - "Демонска бића балканских сточара", др Бојан Јовановић - "Теоцентричност анимизма" и др Мирјана Детелић - "Место сусрета људског и нељудског света у српској десетерачкој епизици".

2-11. октобар

У Београду је, у посети Балканолошком институту САНУ, боравио проф. др Јанис Пападрианос, професор Универзитета у Комотипију (Грчка). Др Пападрианос је истраживао односе Србије и Грчке у Балканском савезу 1922. године.

5-8. октобар

Мр Александар Фотић учествовао је на II југословенској конференцији византолога са рефератом "Светогорски метоси у доба прве турске власти (1383-1403)".

6. октобар

Др Динко Давидов поднео је реферат "Сентандреја у доба Рачана" на научном скупу "Дани Раче у крај Дрине" који је одржан у манастиру Рача.

6-7. октобар

На међународном научном скупу "Србија у рату 1915. године - искуства и поуке", одржаном у Београду у организацији Савеза удружења ратника ослободилачких ратова Србије од 1912-1920, Војно-историјског института и Института за савремену историју из Београда, др Здравко Антонић је поднео саопштење "Злочини аустроугарске војске у Босни и Херцеговини у светлу 'Црне књиге' Владимира Ђоровића".

11-14. октобар

У организацији балканолошког института САНУ и Народног музеја у Вршцу, као и Комисије за археологију југоисточне Европе, а поводом године посвећене бронзаном добу - првом златном добу Европе, коју је прогласио савет Европе, одржан је међународни научни

симпозијум "Југословенско Подунавље и суседне области у II миленијуму пре н.е.". Овом приликом проф. др Никола Тасић је одржао предавање "Die Bronzezeit im Banat in der Arbeiten von Rastko Rašajski" и отворио изложбу "Портрет Растка Рашајског" у Народном музеју у Вршцу.

17. октобар

На научном скупу "Никола Пашић - живот и дело", који је организовала Српска академија наука и уметности, из Балканолошког института учествовали су: мр Душан Т. Батаковић - "Изазови парламентарне демократије: Никола Пашић, Радикали и 'Црна рука' (1911-1917)" и др Милан Ст. Протић - "Идеологија Народне радикалне странке и Никола Пашић".

19-21. октобар

На научном скупу "Књижевност старе и јужне Србије", који су организовали Институт за књижевност и уметност у Београду, Балканолошки институт САНУ, Регионална КПЗ "Српски венац", Учитељски факултет у Врању и Учитељски факултет у Београду, учествовали су др Миодраг Стојановић са рефератом "Старосрбијанска књижевност и култура у светлости балканистике" и мр Душан Т. Батаковић са рефератом "Косово и Метохија као део Старе и Јужне Србије".

26-28. октобар

На међународном скупу "Религија и фолклор" у Софији (Банкја), који је организовао Институт за фолклор БАН, учествовали су: мр Љубодраг П. Ристић са рефератом "Српска света места и чудотворне појаве (према путописима из XIX века)" и др Љубинко Раденковић са рефератом "Апокрифне молитве и заклињања код Јужних Словена".

Мр Љубодраг П. Ристић је, као гост Балканолошког института БАН, био на студијском боравку у Софији од 29. октобра до 4. новембра. Истраживао је архивску грађу у Државном архиву Бугарске.

10. новембар

Др Динко Давидов учествовао је на научном скупу посвећеном бакрорезној графици XVIII века, који је одржан у организацији Музеја Византијске културе у Солуну. Том приликом поднео је реферат "Бакрорез Христора Жефаровића за грчку клијентелу".

24. новембар

Биљана Ђорђевић-Богдановић учествовала је у раду Античке секције Српског археолошког друштва са рефератом "Технологија керамике кроз упоредна проучавања у археологији и етнологији".

7. децембар

У салону Клуба САНУ одржана је промоција књиге проф. др Николе Тасића *Енеолијтске културе централног и западног Балкана* у издању Балканолошког института САНУ и издавачке куће "Драганић". Књигу су представили академик Милутин Гарашанин и академик Драгослав Срејовић.

13-15. децембар

На међународном научном скупу "Европа и Срби", који је организовао Историјски институт САНУ, из Балканолошког института САНУ учествовали су: др Милан Ст. Протић - "Идеје западноевропског радикализма и радикализам у Србији", др Душан Т. Батаковић - "Европа и српско питање: француске перспективе" и др Веселин Ђуретић - "Срби и стаљинска политика".

19. децембар

Проф. др Јованки Калић је додељена награда "Радован Самарцић" за књигу *Срби у позном средњем веку* коју је објавио Балканолошки институт САНУ.

21. децембар

У Народној библиотеци Србије представљена је књига *Српски њисци и научници о Босни и Херцеговини*, коју је за штампу привредио и поговор написао др Здравко Антонић. О књизи су говорили академик Милорад Екмечић, проф. др Никола Поповић, Братимир Гарић и приређивач.

22. децембар

Промоција књиге др Динка Давидова *Српске привилегије* одржана је у Народној библиотеци Србије. О књизи су говорили академик Дејан Медаковић, академик Мирослав Пантић и аутор.